

*Miejsko-Gminna
Strategia Rozwiązywania
Problemów Społecznych
Gminy Gorzów Śl.
na lata 2010-2020*

Spis treści:

Wstęp.

ROZDZIAŁ I

Charakterystyka Gminy.

1. Położenie geograficzne
2. Ludność
3. Struktura gruntów
4. Ochrona zdrowia
5. Szkolnictwo
6. Kultura
7. Sport
8. Bezpieczeństwo publiczne.

ROZDZIAŁ II

Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ III

1. Podstawowe założenia strategii na lata 2010-2020
2. Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju gminy.

ROZDZIAŁ IV

Analiza SWOT
Wizja gminy
Cele operacyjne i cele szczegółowe
Monitoring strategii
Źródła finansowania

Wstęp

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Analizując problemy społeczne, podjęto próbę zidentyfikowania ich przyczyn. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych.

Strategia została przyjęta jako dokument przez Radę Miejską w Gorzowie Śląskim w dniu 29 marca 2005r.

Prezentowany dokument jest zaktualizowaną wersją poprzedniego opracowania. Aktualizacja wynika ze zmieniających się potrzeb oraz problemów społecznych .

ROZDZIAŁ I.

Charakterystyka Gminy

1. Położenie geograficzne.

Gmina Gorzów Śląski usytuowana jest na skraju Górnego Śląska wzdłuż malowniczej Doliny Prosny. Jest to najbardziej wysunięte na północny wschód miasto Śląska Opolskiego należące do województwa opolskiego.

Powierzchnia terenu Gminy wynosi 154,12 km²

Administracyjnie gmina wchodzi w skład powiatu oleskiego i województwa opolskiego.

Gmina składa się z niżej wymienionych 14 sołectw:

1. Sołectwo Nowa Wieś	9. Sołectwo Pawłowice
2. Sołectwo Zdziechowice	10. Sołectwo Kozłowice
3. Sołectwo Goła	11. Sołectwo Dębina
4. Sołectwo Uszyce	12. Sołectwo Jamy
5. Sołectwo Krzyżanowice	13. Sołectwo Skrońsko
6. Sołectwo Pakoszków	14. Sołectwo Jastrzygowice
7. Sołectwo Kobyla Góra	
8. Sołectwo Budzów	

Gmina Gorzów Śląski sąsiaduje z:

- Gminą Praszka.
- Gminą Olesno.
- Gminą Kluczbork.

2. Ludność.

Tab. 1 Liczba mieszkańców w poszczególnych jednostkach administracyjnych gminy w latach 2007-2009

Miejscowość	Rok 2007	Rok 2008	Rok 2009
m. Gorzów Śl	2589	2584	2577
w. Nowa Wieś	241	240	236
w. Goła	235	230	255
w. Zdziechowice	698	691	692
w. Krzyżanowice	229	229	230
w. Uszyce	890	879	886
w. Pakoszków	114	112	112
w. Kobyla Góra	84	81	81
w. Budzów	162	164	166
w. Pawłowice	442	436	425

w. Dębina	190	193	193
w. Jamy	350	347	346
w. Kozłowice	666	668	660
w. Jastrzygowice	329	333	327
w. Skrońsko	315	315	314

Źródło: Dokumentacja Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Gorzowie Śląskim

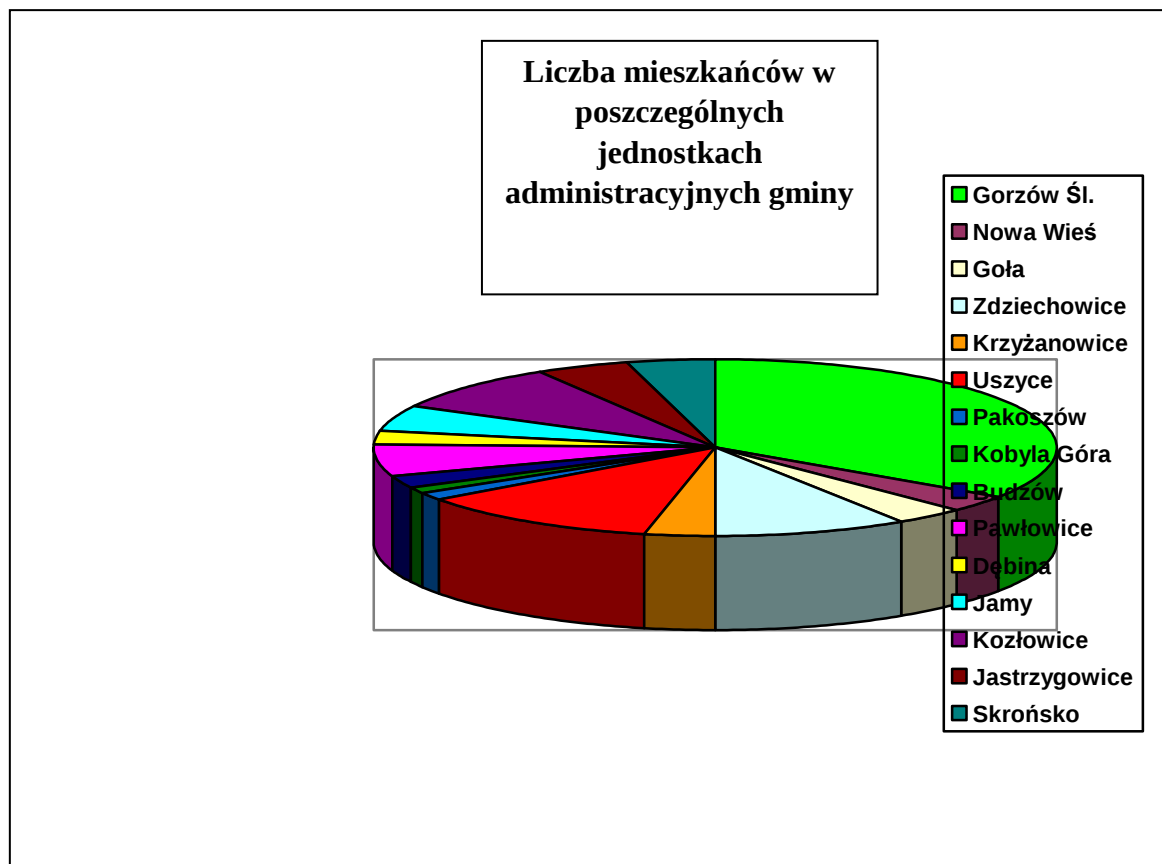
Tab. 2 Liczba mieszkańców wg rozbicia na płeć

Miejscowość	Rok 2009	Kobiety	Mężczyźni
m. Gorzów Śl	2577	1350	1227
w. Nowa Wieś	236	118	118
w. Zdziechowice	692	352	340
w. Krzyżanowice	230	121	109
w. Goła	155	135	120
w. Uszyce	886	430	456
w. Pakoszków	112	54	58
w. Kobyla Góra	81	44	37
w. Budzów	166	82	84
w. Pawłowice	425	207	218
w. Jamy	346	179	167
w. Kozłowice	660	336	324
w. Dębina	193	100	93
w. Jastrzygowice	327	164	163
w. Skrońsko	314	169	145

Źródło: Dokumentacja Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Gorzowie Śl

Z powyższej tabeli wynika, że prawie we wszystkich sołectwach udział kobiet w populacji jest wyższy.

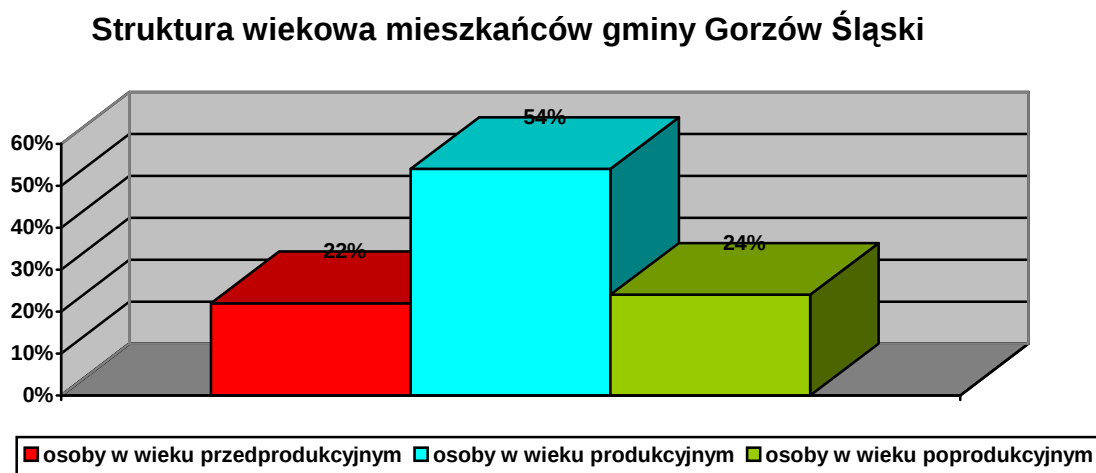
Diagram nr 1

Struktura ludności przedstawia się następująco:

Liczba mieszkańców gminy zameldowanych na pobyt stały z roku na rok maleje. Prowadzone przez demografów badania i analizy wykazują, że trwający od kilkunastu lat spadek rozrodczości nie jest jeszcze procesem zakończonym i dotyczy w coraz większym stopniu kolejnych roczników młodzieży. Wśród przyczyn tego zjawiska wymienia się poziom wykształcenia, trudności na rynku pracy, zmniejszenie świadczeń socjalnych na rzecz rodziny i generalnie trudne warunki społeczno-ekonomiczne, w jakim znalazło się pokolenie w wieku prokreacyjnym. Zgodnie z opiniami ekspertów, w najbliższych latach należy liczyć się z dalszym spadkiem współczynnika dzietności. Również w dalszym ciągu będzie następował spadek umieralności i wzrost przeciętnej długości życia, co przyczyni się do zmniejszenia liczby osób w wieku produkcyjnym. Obecną sytuację przedstawia diagram nr 1 jak wyżej.

Tab.3 Struktura ludności.

Źródło: Opracowanie na podstawie danych z Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Gorzów Śl.

Tab. 4 Statystyka stałych mieszkańców wg wieku i płci na dzień 31.12.2009r.

Wiek	0-2		3		4-5		6		7		8-12		13-15		16-17	
Płeć	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
liczba	118	86	47	21	69	59	30	22	29	25	201	178	144	135	86	102

Wiek	18		19-65	19-60	Pow.65	Pow. 60
Płeć	M	K	M	K	M	K
liczba	56	54	838	824	147	213

Źródło: Dokumentacja Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Gorzowie Śląskim

Tab. 5 Zgony w latach 2007-2009

Liczba zgonów w poszczególnych grupach wiekowych										
Rok	0-10 lat	11-20 lat	21-30 lat	31-40 lat	41-50 lat	51-60 lat	61-70 lat	71-80 lat	Powyżej 80 lat	Ogółem
2007	2	1	1	6	4	4	17	15	28	78
2008	0	1	0	4	3	5	12	22	20	67
2009	1	0	2	3	2	11	17	31	22	89

Źródło: Dokumentacja Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Gorzowie Śląskim

Tab. 6. Ruch naturalny i migracyjny na terenie gminy w 2009r.

Miejscowość	Liczba urodzeń	Liczba zgonów	Liczba zameldowań	Liczba wymeldowań
m. Gorzów Śląski	25	37	21	24
w. Nowa Wieś	0	4	2	1
w. Krzyżanowice	4	2	1	0
w. Goła	2	1	0	1
w. Zdziechowice	4	11	4	0
w. Uszyce	11	6	4	3
w. Pakoszków	1	1	0	1
w. Kobyla Góra	0	0	1	1
w. Budzów	3	1	1	0
w. Jamy	4	2	2	5
w. Jastrzygowice	3	5	1	1
w. Pawłowice	2	6	1	3
w. Dębina	0	2	0	1
w. Kozłowice	4	9	6	6
w. Skrońsko	2	2	0	0

Źródło: Dokumentacja Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Gorzowie Śląskim

Powyższe zestawienie pokazuje ujemny przyrost naturalny, a także ujemny ruch migracyjny ludności.

Tab. 7 Struktura wiekowa mieszkańców gminy w 2009r.

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety
0-2	116	86
3	46	31
4-5	69	65
6	30	32
7	29	26
8-12	201	182
13-15	144	134
16-17	96	106
18	56	54
Wiek produkcyjny	2105	2104
Wiek poprodukcyjny	760	1028

Źródło: Dokumentacja Referatu Ewidencji Ludności Urzędu Miejskiego w Gorzowie Śląskim

3. Struktura gruntów

Tab. 8 Struktura gruntów

Ogółem powierzchnia gruntów	15.340.6295
Użytki rolne – ogółem	11.250,2997
w tym:	
grunty orne	8.818,9366
łąki trwałe	1.510,4426
pastwiska trwałe	497,7578
sady	38,4270
grunty rolne zabudowane	290,2220
grunty pod stawami	2,7879
rowy	91,7258
Lasy i zadrzewienia	3.485,3524
Pozostałe	604,9774

Gmina ma charakter typowo rolniczy z zapleczem do rozwoju przemysłu rolno-spożywczego.

Użytki rolne stanowią 71 % ogólnej powierzchni gminy, a 22% to tereny zalesione.

Ze względu na średnią jakość gleb i korzystne warunki klimatyczne prawie cała powierzchnia znajduje się w zasięgu upraw rolniczych.

Płaskie, wilgotne miejsca są zajęte przez łąki i pastwiska, na ogół dobrej jakości.

Na terenie gminy bogatej w obszary leśne, roślinność występuje najczęściej w formie zadrzewień towarzyszących ciekom wodnym i drogom, jak również zakrzewień śródpolnych. Porastają one często wysokie miedze, oddzielające pola na skłonach. Charakterystyczny jest dla nich udział tarniny, często też występuje robinia akacjowa. Zakrzewienia te mają duże walory biocenotyczne (m.in. stanowią ostoje ptactwa) i walory estetyczno - krajobrazowe. Ich obecność mogą z czasem utrudniać prace dot. inwestycji lub w celu poprawy warunków uprawowych np.; scalanie gruntów.

4. Ochrona zdrowia - profilaktyka

Zabezpieczenie medyczne w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej dla mieszkańców gminy Gorzów Śląski, zapewnia Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Gorzowie Śląskim, Kozłowicach i Zdziechowicach .

W placówkach funkcjonuje poradnia ogólna i poradnia dla dzieci.

Zabezpieczenie medyczno-ratunkowe dla mieszkańców gminy w zakresie ratownictwa medycznego zapewnia filia w Praszce, a pełna baza Ratownictwa Medycznego i Transportu Sanitarnego znajduje się w Oleśnie.

Tab. 9 Pacjenci objęci podstawową opieką lekarską wg schorzeń w latach 2007-2009

		Liczba pacjentów objętych opieką lekarską wg schorzenia.		
Lp	Rodzaj schorzenia	2007	2008	2009
1.	Gruźlica	0	0	0
2.	Nowotwory	49	39	47
3.	Choroby tarczycy	75	67	71
4.	Cukrzyca	156	167	278
5.	Choroby krążenia	446	454	489
6.	Choroby układu oddechowego	53	51	66
7.	Choroby układu pokarmowego	61	62	67
8.	Choroby układu ruchu	59	63	49
9.	Choroby układu moczowego	1	5	6

Źródło: Dokumentacja NZOZ w Gorzowie Śląskim, Kozłowicach i Zdziechowicach

Jak wynika z powyższego zestawienia największy wzrost objętych podstawową opieką lekarską nastąpił w grupie pacjentów z chorobami układu krążenia i cukrzycy.

Tab.10 Liczba udzielonych porad w latach 2007-2009

	2007	2008	2009
Porady ogółem	41927	43689	47101
w tym mężczyźni	23318	19.081	21397
kobiety	20195	24202	25815
Porady dla osób pow. 65 lat	10044	10639	10122
Porady dla dzieci	11568	11731	12024

Źródło: Dokumentacja NZOZ w Gorzowie Śląskim, Kozłowicach i Zdziechowicach

Oprócz pomocy medycznej na terenie naszej gminy działają służby zajmujące się udzielaniem pomocy osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków.

Gminna Komisja do spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii wraz z Pełnomocnikiem Burmistrza prowadzą działalność, która ma na celu pomoc osobom, bądź rodzinom wyjście z nałogu poprzez poradnictwo, wsparcie psychologa. Ponadto działalność tych służb ma na celu zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych, jak również możliwość skorzystania z profilaktycznej działalności informatycznej.

5. Szkolnictwo.

Tab. 11 Liczba uczniów, klas i nauczycieli w latach 2007 – 2009

Nazwa placówki	Rok szkolny 2006/2007			Rok szkolny 2007/2008			Rok szkolny 2008/2009		
	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli	Liczba uczniów	Liczba klas	Liczba nauczycieli
Gimnazjum w Gorzowie Śl	250	3 K 11 O	36	239	3 K 10 O	34	219	3 K 11 O	27
SzP Gorzów Śl	286	6 K 12 O	32	274	6 K 12 O	26	230	6 K 12 O	26
SzP Uszyce	56	6	15	60	6	18	50	6	15
SzP Kozłowice	97	6	16	97	6	16	98	6	14

Źródło: Dokumentacja Biuro Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gorzowie Śląskim

Z powyższej tabeli wynika, że liczba uczniów co roku maleje.

Obecnie na terenie gminy funkcjonują trzy Szkoły Podstawowe w Gorzowie Śl. Kozłowicach i Uszycach oraz Publiczne Gimnazjum w Gorzowie Śląski,

Tab.12 Dzieci uczęszczające do Publicznego Przedszkola i Oddziałów Przedszkolnych.

Lp.	Nazwa Ośrodka	Liczba dzieci w wieku		
		3 lata	4 lata	5 – 6 lat
1.	Publiczne Przedszkole w Gorzowie Śl.	13	23	48
	Oddział – Przedszkole w Skrońsku	2	2	8
2.	Publiczne Przedszkole w Zdziechowicach	7	3	10
	Oddział - Przedszkole w Uszycach		8	11
	Oddział - Przedszkole w Gołej	3	3	7
3.	Publiczne Przedszkole w Kozłowiach	6	6	8
	Oddział w Pawłowicach	1	2	10
	Oddział w Jamach	5	1	7
	Oddział Jastrzygowice	4	5	4
Ogółem		41	53	113

Źródło: Dokumentacja Bura Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gorzowie Śl.

Tab. 13 Liczba uczniów – opieka psychologiczno-pedagogiczna

Lp.	Nazwa placówki	Liczba uczniów							
		zajęcia korekcyjno-kompensacyjne	Zajęcia rewalidacyjne	Niedosłuch	Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze	Wada wzroku	opieka pedagoga	opieka logopedy	Zajęcia Socjoterapetyczne
1.	Gmina Gorzowie Śl.	25	11	5	45	15	16	10	9

Źródło: Dokumentacja Biura Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gorzowie Śl.

Tab. 14 Liczba uczniów niepełnosprawnych w szkołach

Lp.	Nazwa szkoły	Liczba uczniów niepełnosprawnych						
		ogółem	Upośledzenie umysłowe w stopniu			słabowidzących	Z niepełnosprawnością ruchową	Z niepełnosprawnością sprzężoną
			lekким	Znacznym umiarkowanym	głębokim			

1.	Gimnazjum Gorzów Śl	1	0	1	0	0	0	0
2.	Sz. P. Gorzów Śl.	0						
3.	Sz. P. Uszyce	0						
4.	Sz. P. Kozłowice	1	1					

Źródło: Dokumentacja Biura Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gorzowie Śl.

Tab. 15 Nauczanie indywidualne i rewalidacyjne w szkołach

Lp.	Nazwa szkoły	Nauczanie indywidualne		Zajęcia rewalidacyjne/ rewalidacja indywidualna	
		Liczba uczniów	Liczba godzin	Liczba uczniów	Liczba godzin
1.	Gimnazjum w Gorzowie Śl.	2	24	0	0
2.	Sz. P. Gorzów Śl.	0	0	0	0
3.	Sz. P. Uszyce	0	0	0	0
4.	Sz. P. Kozłowice	0	0	1	4
Ogółem		2	24	1	4

Źródło: Dokumentacja Biura Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gorzowie Śląskim.

Tab. 16 Liczba uczniów, którym przyznano pomoc materialną o charakterze socjalnym w roku 2009

Lp.	Nazwa szkoły	Rodzaj pomocy materialnej / liczba uczniów/			
		Stypendium szkolne		Zasiłek szkolny	
1.	Gimnazjum w Gorzowie Śl.	57		0	
2.	Sz. P. Gorzów Śl.	37		0	
3.	Sz. P. Uszyce	18		0	
4.	Sz. P. Kozłowice	8		0	
Ogółem		120		0	

Źródło Dokumentacja Biuro Obsługi Szkół i Przedszkoli w Gorzowie Śląskim.

6.Kultura

Działalność kulturalna prowadzona jest przede wszystkim w szkołach podstawowych i gimnazjum, świetlicach wiejskich i Powiatowej Bibliotece Publicznej. Dorośli przychodzą po dobrą książkę, a młodzież i dzieci korzystają przeważnie z lektur szkolnych.

Wizytówką gminy jest zespół ludowy „Gorzowianki” i zespół folklorystyczny „Fiaska”.

Zespoły te mają za sobą liczne koncerty w gminie, powiecie i województwie. Pojawiają się również na uroczystościach gminnych i poza gminą.

Zespoły kultywują tradycje ludowe regionu, a ich poziom artystyczny i popularność stale rośnie. Dzieci uczą się tańców nowoczesnych, a swoje umiejętności pokazują na licznych imprezach okolicznościowych takich jak dożynki wiejskie, dożynki gminne oraz na organizowanych Dniach Gorzowa Śląskiego i festynach.

Biblioteka Publiczna to instytucja kultury, która jest nie tylko tradycyjnie miejscem odwiedzanym przez czytelników, ale również stanowi centrum informacji dla lokalnej społeczności. W związku ze stałym dostępem do internetu w instytucjach kultury, których organizatorem są jednostki samorządu terytorialnego, młodzież chętnie korzysta z internetu chociażby dla różnych gier, a także dla potrzeb własnych zainteresowań.

7. Sport

Na terenie gminy działają cztery Kluby Sportowe tj: Klub Sportowy „Piast”, Zespół Sportowy „Prosna”, Zespół Sportowy w Uszycach i Zespół Sportowy „Ceramik” w Kozłowiach. Kluby te są inicjatorami i organizatorami imprez sportowo-rekreacyjnych oraz artystycznych. Na stałe w Kalendarz Imprez Rozrywkowych wpisała się Letnia Spartakiada Sportowa rozgrywana co roku w Nowej Wsi. Towarzyszą temu różne zabawy, konkursy i zawody

sportowe dla ludzi o różnej kategorii wiekowej. Gmina dysponuje średnią bazą sportową. W trakcie budowy jest sala sportowa przy Zespole Szkolno-Gimnazjalnym, a starszy już stadion miejski gdzie odbywają się duże imprezy sportowe, wyposażony jest w boisko do gry w piłkę nożną oraz bieżnię okólną. Osoby uprawiające sport korzystają z przyszkolnych sal gimnastycznych i boisk. W przyszłości planuje się stworzenie ścieżek dla rowerów.

8. Bezpieczeństwo publiczne.

Bezpieczeństwem naszej gminy zajmuje się Komisariat w Praszcze. W każdy wtorek w Urzędzie Miejskim pełni dyżur dzielnicowy od 9.00 do 11.00.

Liczba przestępstw, na terenie Gminy przedstawiała się następująco:

Tab. 17 Liczba i rodzaj przestępstw w latach 2007– 2009

Rok	Zabójstwa	Rozboje i wymuszania	Bójki i pobicia	Kradzieże z włamaniem	Pijani kierowcy	Požary	Znęcanie	Inne
2007	1	1	1	9	37	5	2	44
2008	0	2	1	13	33	8	2	57
2009	0	0	0	3	43	1	0	36

Źródło: Dokumentacja Komisariatu Policji w Praszcze.

Z przedstawionych wyżej danych wynika, że na terenie gminy występują głównie przestępstwa przeciwko mieniu oraz wypadki drogowe często z udziałem pijanych kierowców, a także odnotowano przestępstwa znęcania się nad członkami rodziny.

Tab. 18 Przestępczość ogółem w latach 2007-2009

Ogółem przestępstwa na terenie działania posterunku	2007	2008	2009
	100	114	83

Źródło: Dokumentacja Komisariatu Policji w Praszcze.

Diagram nr 3

ROZDZIAŁ II.

Powody przyznawania świadczeń z pomocy społecznej.

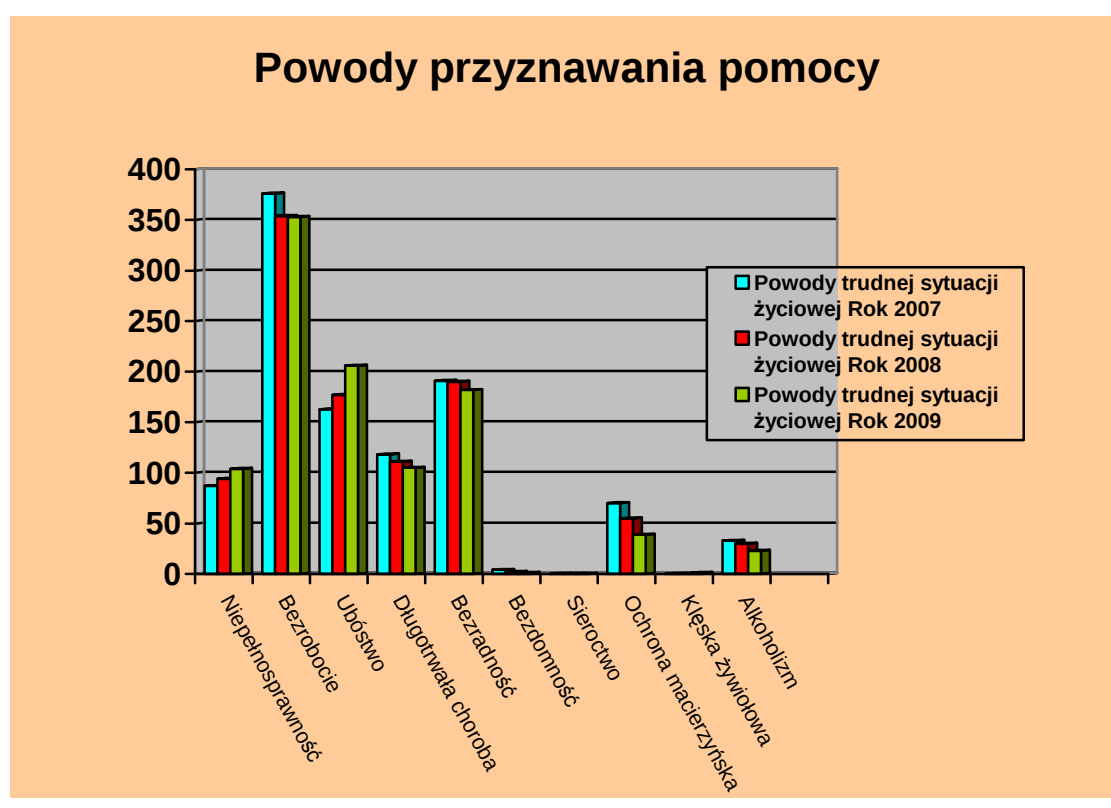
Najczęstszymi przyczynami kwalifikującymi do udzielenia pomocy przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Gorzowie Śl. są:

- ubóstwo,
- bezrobocie,
- niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba;
- potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietność;
- bezradność w sprawach opiekuńczo- wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych ,
- alkoholizm;

Problemy te są najczęściej ze sobą powiązane.

Przy udzielaniu pomocy niezbędny jest współdział klienta w rozwiązywaniu jego trudnej sytuacji. Zmusza to osoby wymagające wsparcia do zmiany postawy z biernej i roszczeniowej na postawę aktywną w rozwiązywaniu własnych problemów, z którymi nie potrafili sobie poradzić.

Wykres nr 1. Powody przyznawania pomocy

Niepełnosprawność i długotrwała choroba.

Mówiąc o osobach niepełnosprawnych, mamy na myśli osoby posiadające stopień niepełnosprawności orzeczony przez Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, Lekarza orzecznika przy ZUS

i KRUS. Osoby niepełnosprawne to osoby, których stan fizyczny, psychiczny i umysłowy powoduje trwałe lub okresowe utrudnienia, ograniczenia bądź uniemożliwia pełnienie ról i zadań społecznych na poziomie powszechnie przyjętych kryteriów. Niepełnosprawność uderza najbardziej w finansową i emocjonalną stronę rodziny. Rodzina w takiej sytuacji wymaga zwłaszcza nieinstytucjonalnych form pomocy, maksymalnie zindywidualizowanych i dostosowanych do jej potrzeb. To rodzina, niezależnie od charakteru dokonujących się zmian w życiu społecznym, z natury broni godności oraz podmiotowości prawnej swych członków.

Długotrwała choroba przynosi w następstwie często izolację społeczną, a także wpływa na zmiany w psychice chorych, zmniejsza szanse na znalezienie pracy, w tym ogranicza możliwość jednostki oraz jej rodziny w zakresie wydobycia się z ich materialnego i społecznego położenia. Długotrwale chorzy stają się często klientami pomocy społecznej, co dla wielu jest jeszcze jednym szczeblem degradacji intelektualnej i społecznej.

Tab. 19. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności w latach 2007- 2009r

Rok	2007	2008	2009
Liczba rodzin	23	21	25

Źródło: Dokumentacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim

Tab. 20. Świadczenia przyznane przez MOPS w latach 2007-2009

Wyszczególnienie	Rok	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich, liczbę oraz źródło finansowania/	2007	395	236	795
	2008	380	232	750
	2009	378	237	756
W tym:				
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych /bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę/	2007	18	18	37
	2008	21	21	39
	2009	25	25	42
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę/	2007	384	227	631
	2008	370	224	731
	2009	365	226	740

Źródło: Dokumentacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim.

Powyższa tabela wskazuje, że w latach 2007-2009 wzrosła liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Ubóstwo

Czynnikiem decydującym o statusie społecznym, w tym o sytuacji materialnej jednostki i jej rodziny jest miejsce zajmowane na rynku pracy. Ubóstwem zagrożone są przede wszystkim osoby wykluczone z rynku pracy na skutek bezrobocia. Bardziej niż przeciętnie narażeni na ubóstwo są członkowie gospodarstw domowych powiązanych z rolnictwem. Ogólnie można stwierdzić, że na syndrom głębokiego ubóstwa w Polsce składa się bezrobocie

połączone z niskim poziomem wykształcenia z wielodzietnością oraz faktem zamieszkania w małych ośrodkach miejskich oraz na wsi, szczególnie w obszarach dotkniętych bezrobociem strukturalnym.

Tab. 21 Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w latach 2007-2009

Rok	2007	2008	2009
Liczba rodzin	41	50	61

Źródło: Dokumentacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim.

Bezrobocie

Bezrobocie to na terenie Gminy problem dosyć powszechny. Utrata pracy - przejście na zasiłek, z kolei jego utrata i potrzeba korzystania z pomocy społecznej prowadzi do ubóstwa ze wszystkimi jego konsekwencjami.

Bezrobocie burzy klimat życia rodzinnego. Wpływa destrukcyjnie na pełnienie przez rodzinę jej podstawowych funkcji, na realizację określonych zamierzeń, zadań i planów życiowych. Najbardziej bolesnym aspektem bezrobocia jest zagrożenie bezpiecznej egzystencji własnej rodziny. Brak pracy ma nie tylko negatywny wpływ na ekonomiczną funkcję rodziny, ale też na sferę psychiki. Powoduje jej szybką degradację, potęguje biedę i rozszerza sferę ubóstwa.

Trudna sytuacja finansowa gospodarstw domowych dotkniętych bezrobociem wymusza także ograniczanie wydatków związanych z kształceniem dzieci.

Bezrobocie naraża rodzinę na szereg niedogodności, niewłaściwe kształtowanie osobowości jej członków. Praca zawodowa wyznacza bowiem postawy i zachowania dzieci, system stosowanych przez nie ocen, kontakty ze środowiskiem rówieśniczym, uznawane przez nie wartości czy preferowane cele. Dążenie dzieci i młodzieży są silnie związane z pozycją zawodową rodziców. Zmiany w statusie zawodowym choćby jednego z rodziców nie

pozostaje bez wpływu na dokonywaną przez młodych ludzi ocenę rzeczywistości oraz ich własnej pozycji.

Bezrobocie jest często w rodzinie czynnikiem konfliktogennym i nasilającym patologie społeczne takie jak nadużywanie alkoholu, zdobywanie środków pieniężnych nielegalnymi sposobami np. kradzież, włamanie itp.

Bezrobocie szczególnie dotkliwie odczuwane jest przez młodych mieszkańców. Staje się barierą do zmiany miejsca zamieszkania, dalszego kształcenia i korzystanie z różnych dóbr kultury, które dostępne są jedynie na terenie miast.

Bezrobocie na terenie gminy kształtowało się w następujący sposób:

Tab. 22 Liczba osób bezrobotnych w latach 2007- 2009

Rok	Liczba bezrobotnych		Zwolnieni z przyczyn dot. zakładu pracy	Z prawem do zasiłku	Wiek 18-44 lata	Pozostający bez pracy > 12 miesięcy
	ogółem	kobiety				
2007	215	119	8	32	5	120
2008	175	104	7	23	2	86
2009	257	124	3	32	3	93

Źródło: Dane statystyczne PUP w Oleśnie.

Jak wynika z powyższego zestawienia bezrobocie stopniowo wzrasta. Jednak faktyczne bezrobocie jest na terenie gminy wyższe. Występuje bowiem bezrobocie ukryte charakterystyczne dla gmin rolniczych.

Tab.23 Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu bezrobocia w latach 2007-2009

Rok	2007	2008	2009
Ilość rodzin	107	104	98

Źródło: Dokumentacja Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gorzowie Śląskim.

Alkoholizm

Alkoholizm to choroba psychosomatyczna , która nie pozwala człowiekowi uwolnić się od alkoholu. Alkoholizm powstaje poprzez nałożenie się na siebie trzech czynników tj. podatności biologicznej oraz warunków psychologicznych i społecznych. Wśród motywów skłaniających do picia można wyróżnić trzy najczęściej spotykane grupy:

- ucieczkowe – w celu zapomnienia o kłopotach, zredukowaniu napięcia, poprawy nastroju,
- społeczne – picie dla towarzystwa, z uprzejmości,
- w poszukiwaniu przyjemności – np. dla smaku alkoholu,

Rodzina z problemem alkoholowym , to rodzina , której codzienne życie burzy destrukcyjne postępowanie osoby uzależnionej. Wśród członków tej rodziny często obserwuje się zaburzenia emocjonalne oraz pogorszenie się stanu zdrowia będące skutkiem ciągłego napięcia i przeciążenia emocjonalnego. W rodzinach tych następuje rozpad systemu więzi i poczucia bezpieczeństwa, a w odczuciach osób dominuje strach, gniew, smutek, wstyd i upokorzenie. Alkoholizm jednego lub obojga rodziców wpływa destrukcyjnie na prawidłowe funkcjonowanie rodziny - naturalnego środowiska wychowawczego dziecka. Rodzina staje przez to niewydolna wychowawczo, cechuje ją zaburzona struktura wewnętrzna, rozkład pożycia małżeńskiego, częste zmiany partnerów. Rodziny z problemem alkoholowym są często rodzinami ubogimi, nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych dziecka.

Dzieci w tych rodzinach tracą naturalną barierę opiekuńczą jaką jest rodzina. Dziecko żyjące w takich warunkach narażone jest na przeżywanie traumatycznych doświadczeń, które powodują zaburzenia jego rozwoju. Zaburzenia te mogą objawiać się zachowaniami agresywnymi, nadpobudliwością, unikaniem bliskich kontaktów z dorosłymi i rówieśnikami, trudnościami w podporządkowaniu się normom społecznie uznawanym oraz

problemami szkolnymi. Trwałym i pozytywnym zmianom w funkcjonowaniu dziecka sprzyja systemowe oddziaływanie na jego środowisko życia.

Tab. 24 Liczba osób wezwanych na posiedzenia Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w latach 2007-2009

Rok	Liczba osób ogółem wobec, których prowadzone było postępowanie o uzależnienie od alkoholu	Liczba osób skierowanych do sądu w celu podjęcia przymusowego leczenia	Liczba osób ogółem wspólnie zamieszkujących z osobą uzależnioną
2007	13	11	52
2008	8	8	32
2009	11	9	44

Źródło: Dokumentacja Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gorzowie Śl

Z danych z powyższej tabeli wynika, że w 2007. znacznie wzrosła liczba osób wobec, których GKRPA prowadziła postępowanie i w 2008. utrzymywała się prawie na tym samym poziomie.

W 2008 r. powstał punkt konsultacyjno- terapeutyczny dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz dla ofiar przemocy domowej. Środki na ten cel pochodzą z Gminnego Programu Profilaktyki Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Rozdział III.

1. Podstawowe założenia strategii na lata 2010-2020

Większość problemów, z jakimi borykają się mieszkańcy gminy uznawana jest za problemy społeczne, będące konsekwencjami zakłóceń organizacji życia zbiorowego. Ich przykładem jest głównie bezrobocie, ubóstwo, uzależnienia, niepełnosprawność itp. Problemy te nie występują w izolacji od siebie, zachodzi pomiędzy nimi często związek przyczynowo - skutkowy np.: bezrobocie powoduje nie tylko utratę środków utrzymania, ale również pogłębienie i nawarstwienie innych problemów, takich jak: bezradność, izolacja społeczna, uzależnienia (często powodujące utratę pracy) .

Powyższe problemy będą się pojawiać lub pogłębiać na skutek braku zabezpieczenia finansowego. Gwarantem prawidłowego funkcjonowania człowieka jest bowiem zabezpieczenie podstawowych potrzeb życiowych - żywność, odzież, dach nad głową. Brak dostatecznych środków finansowych powoduje, że większość osób zgłasza się o wsparcie do pomocy społecznej. Konieczne jest, aby w szczególnie trudnym dla osoby lub rodziny okresie udzielona pomoc pozwoliła na faktyczne zaspokojenie elementarnych potrzeb bytowych. W przypadku braku możliwości radzenia sobie z czynnościami domowymi lub z samoobsługą w celu jak najdłuższego zatrzymania osób w środowisku, zapewnienie jest pomocy usługowej i socjalnej. Ciężar tej pomocy musi przejść gmina, której sytuacja będzie tym trudniejsza, że dochodzą nowe zadania, dotychczas finansowane przez budżet państwa, a obecnie przekazane do finansowania gminie. Z tego też względu należy poszukiwać dodatkowych środków np.: unijnych oraz wspieranie gminy przez wszystkie podmioty, w tym organizacje pozarządowe działające na rzecz rozwiązywania problemów społecznych. Obok form pomocy o charakterze finansowym, rzeczowym lub usługowym, konieczne jest rozwijanie form

pozamaterialnych w postaci np.: poradnictwa, wsparcia psychologicznego lub prawnego, aktywizację społeczną, rozwój samopomocy.

Celem tych wszystkich działań ma być zapobieganie marginalizacji doprowadzenie do usamodzielnienia osób, rodzin, grup i społeczności lokalnych oraz wyposażenie ich w narzędzia umożliwiające samodzielne radzenie sobie z pojawiającymi się problemami i potrzebami. O pełnym usamodzielnieniu nie będzie jednak mowy bez zapewnienia bezrobotnym zatrudnienia w różnych formach np.: zatrudnienie socjalne, roboty publiczne, prace interwencyjne, itp. Konieczne jest tu wyrównywanie szans różnych grup społecznych, w tym osób niepełnosprawnych, kobiet, ludzi młodych i długotrwale bezrobotnych. Nie bez znaczenia pozostaje w tym zakresie rozwój edukacji ustawicznej oraz jej dostosowanie do potrzeb rynku pracy oraz istniejących problemów.

Problemy społeczne mają wielowymiarowy charakter i ich rozwiązanie wymaga zintegrowanej współpracy, angażującej sferę społeczną, bowiem **w naszej gminie występują słabe więzi między mieszkańcami oraz nieliczne przejawy wzajemnej pomocy i wspólnych działań.** Dlatego też wskazane jest stworzenie zintegrowanego systemu pomocy skierowanego dla całej rodziny, a nie odrębnie do poszczególnych jej członków. Należy doprowadzić do wypracowania wspólnych programów i współdziałania wszystkich podmiotów powołanych w celu rozwiązywania społecznych problemów (przedstawiciele władzy lokalnej, pomocy społecznej, oświaty, kultury, zdrowia, organizacje pozarządowe, kościelne itp.). Przedstawiciele w/w instytucji i organizacji muszą prowadzić nie tylko wspólne działania w celu rozwiązywania lub łagodzenia problemów istniejących, ale też przeciwdziałać ich powstawaniu. Podejmowane wspólnie zadania winny mieć również na celu przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu osób i grup oraz włączanie w życie społeczne środowisk już wykluczonych. Podmioty realizujące powyższe zadania muszą zwiększać efektywność swoich działań, w szczególności poprzez podnoszenie kwalifikacji ich przedstawicieli oraz wprowadzanie nowych form pracy. Niezbędne jest

także uzupełnienie brakujących elementów infrastruktury socjalnej, bez której niemożliwa będzie realizacja założonych celów.

Przygotowywane programy profilaktyczne i naprawcze oraz ich realizacja muszą być poddawane społecznej ocenie i w razie konieczności aktualizowane i dostosowywane do aktualnych potrzeb i sytuacji.

2. Dokumenty strategiczne istotne dla rozwoju gminy.

1. Strategia Rozwoju Kraju,
2. Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego.
3. Strategia Rozwoju Powiatu Oleskiego.
4. Strategia Rozwoju Gminy Gorzów Śl. na lata 2010-2020

Rozdział IV

Analiza SWOT.

Wyniki analizy SWOT znajdują się w poniższej tabeli

Mocne strony	Słabe Strony
- nieskażone środowisko, - Kluby Sportowe - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy, - Zespoły: „Gorzowianki”- „Fiaska” - kościół gotycki, - biblioteka powiatowa. - świetlica środowiskowa Uśmiech - punkt konsultacyjny, - centrum oświatowo-edukacyjne - straż pożarna - zabytki gminne, - wodociągi – kanalizacja, - instalacja gazowa, - wielofunkcyjne boisko - zagospodarowanie parków gminnych - modernizacja i oświetlenie dróg. - przygotowanie gruntów pod inwestycje.	- brak osoby, która zajmowałaby się pisanem programów o pozyskiwanie środków z UE, -brak wyposażenia świetlic wiejskich i - niedostateczna sieć dróg lokalnych utwardzonych, - brak oświetlenia dróg wiejskich, - brak aktywności społecznej, zbyt małe zaangażowanie lokalnej społeczności, -brak hali sportowej na potrzeby szkół i całej gminy, - niedostateczna promocja walorów gminy, -brak szkoleń dotyczących tworzenia projektów - bierna postawa społeczeństwa, - bezrobocie,
Szanse	Zagrożenia
- wspólna polityka rolna, - korzystanie z funduszy UE, - korzystanie z dopłat do produkcji i modernizacji gospodarstw, - coraz większy odsetek mieszkańców z wyższym wykształceniem, - możliwość tworzenia małych firm na terenie gminy,	- zagrożenie młodzieży i dorosłych uzależnieniem od alkoholu, - bezstresowe wychowanie dzieci,, - zubożenie społeczeństwa, - emigracja młodzieży, - starzenie się populacji, - brak miejsc pracy w gminie i w powiecie,

	- coraz wyższe koszty kształcenia młodzieży przy malejących dochodach rodziców, - brak miejsc do spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży. - pojawiające się oznaki zagrożenia narkotykami,
--	---

Przeprowadzona analiza SWOT pozwoliła na :

- identyfikację i analizę szans i zagrożeń,
- identyfikację mocnych i słabych stron,

Podsumowując :

Głównym atutem gminy są jej walory przyrodnicze oraz potencjał historyczny.

Silną stroną gminy są także powstałe w ostatnim czasie stowarzyszenia.

Słabymi stronami gminy w sferze infrastruktury technicznej jest brak oświetlenia dróg wiejskich , hali sportowej oraz niedostateczna sieć dróg utwardzonych. W sferze społecznej : zbyt małe zaangażowanie społeczności lokalnej wręcz bierna postawa społeczeństwa i bezrobocie mieszkańców. Mieszkańcy wskazują również na niedostateczne wyposażenie świetlic wiejskich i brak środków finansowych na ich doposażenie. Istotną szansą rozwojową gminy jest pozyskiwanie środków zewnętrznych tj. korzystanie z funduszy UE na rozwój przetwórstwa rolno- spożywczego, modernizację istniejących gospodarstw rolnych w kierunku produkcji ekologicznej żywności wykorzystując nieskażone środowisko naturalne.

Głównymi zagrożeniami jest zubożenie społeczeństwa, brak miejsc pracy w gminie i powiecie, co powoduje emigrację młodzieży oraz starzenie się populacji i brak dostatecznego zabezpieczenia pomocy osobom starszym, samotnym i niepełnosprawnym.

Analiza problemów i celów poprzedzona diagnozą i analizą SWOT pozwoliła na identyfikację najważniejszych problemów społecznych.

Najważniejsze problemy społeczne to:

- ubożenie mieszkańców,
- brak miejsc pracy dla ludzi młodych,
- pasywna postawa mieszkańców,
- brak integracji i miejsc spędzania wolnego czasu wśród młodzieży oraz perspektyw rozwoju,
- bezrobocie, pasywność osób bezrobotnych,
- niedostateczna edukacja dotycząca Unii Europejskiej,
- nadmierne spożycie alkoholu wśród mieszkańców

Wizja gminy.

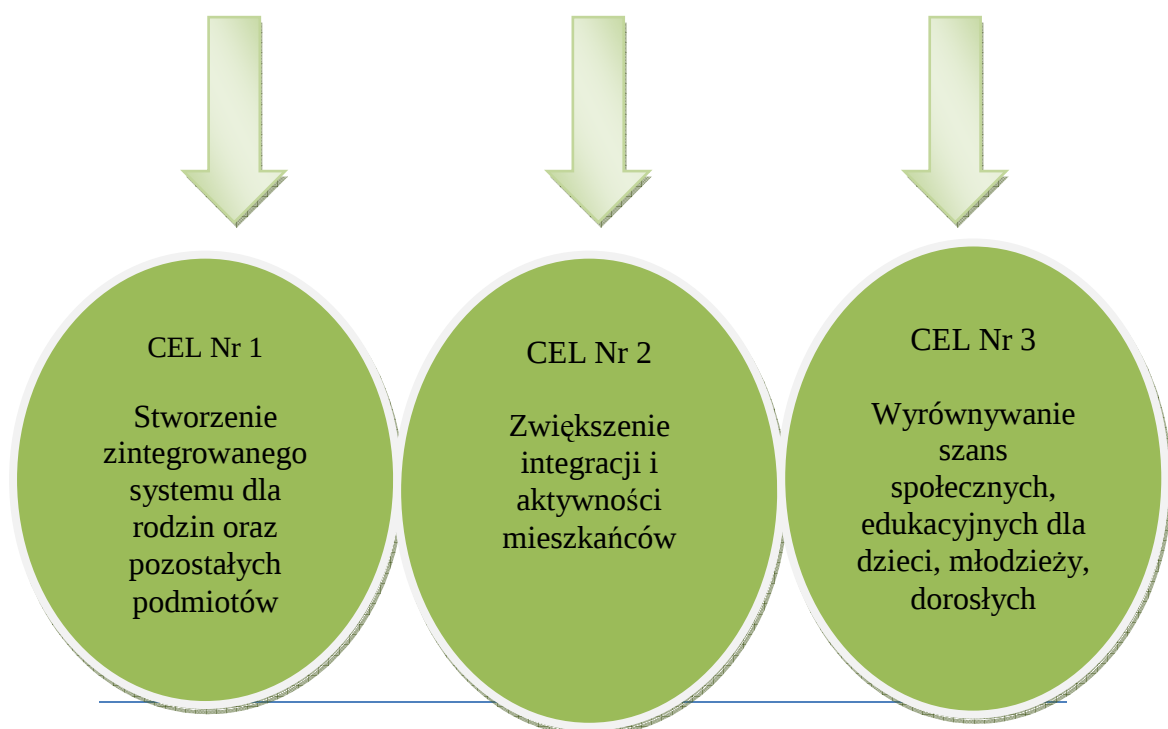
Wizja to obraz fragmentu rzeczywistości utworzona przez twórczą wyobraźnię. Ustalona spójna wizja swojej gminy stanowi czynnik jednoczący społeczność lokalną, która będzie podejmowała wysiłki w celu realizacji wspólnego dobra.

Na podstawie analizy SWOT oraz konsultacji społecznych sformułowana została następująca wizja gminy :

Gmina przyjazna mieszkańcom, wrażliwa na problemy społeczne, aktywna, z minimalnym bezrobociem, efektywnie wykorzystująca środki unijne.

Przeprowadzona diagnoza i analiza SWOT oraz analiza problemów pozwoliły na ustalenie celów operacyjnych i szczegółowych

CELE OPERACYJNE

CELE SZCZEGÓŁOWE

CELU OPERACYJNEGO NR 1

Lp.	Zadania realizacyjne	Realizator	Odpowiedzialny	Źródło finansowania
1.	Stworzenie zintegrowanego systemu dla rodziny oraz pozostałych podmiotów			
1.1	Działania profilaktyczno-informacyjne o istniejących zagrożeniach w społeczeństwie			
1.1.1	Przeprowadzenie akcji profilaktycznej wśród młodzieży szkolnej dotyczącej współczesnych uzależnień	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przewodniczący GKRPA	Budżet Gminy
1.1.2	Prowadzenie działań informacyjnych wśród społeczeństwa gminy	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Przewodniczący GKRPA	Budżet Gminy
1.2	Wspieranie rodzin (osób) w sytuacjach kryzysowych i losowych			
1.2.1	Zbiórki dla osób poszkodowanych w wyniku zdarzeń losowych	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej, Szkoły,	Burmistrz Gminy Przewodniczący GKRPA Przewodniczący Rady Miejskiej Dyrektorzy szkół	Darowizny

1.2.2	Pomoc finansowa lub w naturze do indywidualnych potrzeb osób i rodzin	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej ,	Burmistrz , Dyrektor MGOPS	Budżet Gminy
1.3	Rozszerzenie działalności punktu konsultacyjno - informacyjnego			
1.3.1	Ułatwienie dostępu do korzystania z porad prawnych i psychologicznych	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Pomocy Społecznej ,	Przewodniczący GKRPA, Dyrektor MGOPS, Psycholog	Budżet Gminy
1.4.	Zapewnienie opieki osobom starszym niepełnosprawnym, samotnym			
1.4.1	Pomoc w formie usług opiekuńczych, a w razie konieczności zapewnienie całodobowej opieki umieszczenie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym lub w domu pomocy społecznej	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej	Burmistrz , Dyrektor MGOPS	Budżet Gminy
1.5	Podjęmowanie działań informacyjnych o możliwościach przekwalifikowania się, możliwości zatrudnienia bezrobotnych			
1.5.1	Współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy	Urząd Miejski, MGOPS	Burmistrz , Dyrektor MGOPS	

1.5.2.	Szkolenia dostosowujących kwalifikację zawodową osób bezrobotnych, poszukujących pracy, rolników do potrzeb rynku pracy	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej	Burmistrz, Dyrektor MGOPS	Budżet gminy
--------	---	--	---------------------------	--------------

CELE SZCZEGÓŁOWE

CELU OPERACYJNEGO NR 2

Lp.	Zadania realizacyjne	Realizator	Odpowiedzialny	Źródło finansowania
2.	Zwiększenie integracji i aktywności mieszkańców			
2.1	Wspieranie działań integracyjnych poprzez wykorzystywanie różnych form aktywności mieszkańców gminy			
2.1.1	Zorganizowanie pikniku rodzinnego	K. sportowe Sołectwa	Władze klubu Sołtysi, radni	Program budżet gminy
2.1.2	Stworzenie i organizacja miejsca spotkań dla osób starszych	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Gminy	Władze Stowarzyszenia Sołtysi	Budżet Gminy
2.1.3	Organizacja rozgrywek ligowych w piłkę nożną	Kluby Sportowe	Władze klubu	Budżet Gminy Starostwo
2.1.4.	Organizacja pozalekcyjnych zajęć sportowych dla dzieci i młodzieży	Kluby sportowe Szkoły	Władze klubu Dyrektorzy szkół	Budżet Gminy, Budżet starostwa

2.1.5.	Zorganizowanie akcji „Sprzątanie świata”	Szkoły, świetlice,	Dyrektorzy szkół, Świetlicowi	Urząd Miejski
2.2	Tworzenie partnerstwa organizacji liderów na rzecz działań środowiskowych			
2.2.1	Szkolenie lokalnych liderów	K. sportowe Urząd Miejski	Władze klubu Burmistrz,	Budżet gminy

CELE SZCZEGÓŁOWE

CELU OPERACYJNEGO NR 3

Lp.	Zadania realizacyjne	Realizator	Odpowiedzialny	Źródło finansowania
3.	Wyrównywanie szans społecznych i edukacyjnych mieszkańców gminy			
3.1	Organizacja specjalistycznych kursów/ warsztatów doskonalących dla mieszkańców gminy			
3.1.1	Kursy komputerowe dla mieszkańców	Szkoła	Zespół wdrażający	Budżet Gminy
3.1.2.	Nauka języka obcego	Szkoła	Dyrektorzy szkół	Budżet Gminy
3.2	Organizowanie kursów przekwalifikujących dorosłych dostosowujących kwalifikacje do ofert rynku pracy			
3.2.1	Kursy zawodowe	Urząd Miejski, MGOPS	Burmistrz, PUP Olesno	Budżet gminy PUP Olesno

3.2.2	Kursy przekwalifikujące rolników	Urząd Miejski,	Burmistrz . Rada Miejska	Budżet gminy
3.3	Rozwijanie zainteresowań poprzez pomoc w tworzeniu grup mających różne pasje	Urząd Miejski, Ośrodek Pomocy Społecznej Szkoły Świetlice	Burmistrz, GKRPA Dyrektorzy Placówek oświatowych	Budżet gminy
3.4.1	Wyjazdy do kina i teatru	Świetlice, Szkoły , Biblioteka,	Kierownicy świetlic, Nauczyciele, Kier. Biblioteki	Budżet Gminy
3.4.2	Wyjazdy na wycieczki krajoznawcze, zwiedzanie rezerwatów przyrody	Szkoły	Nauczyciele	Budżet Gminy. GKRPA
3.4.3	Wyjazdy na obozy sportowe	K. sportowe	Władze klubu	Budżet Gminy
3.5.	Organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	Świetlice, Szkoły,	Kierownicy świetlic, nauczyciele,	Budżet Gminy GKRPA
3.5.1	Organizacja turniejów szachowych, turniejów tenisa stołowego, spotkań przy grillu, ognisk	Świetlice, Szkoły, Urząd Miejski, K. sportowe.	Świetlicowi, Nauczyciele, Pracownicy Urzędu Miejskiego	Budżet Gminy GKRPA

Monitoring Strategii

Strategia Rozwiązywania problemów Społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2020r

Problematyka społeczna wymaga stałego śledzenia i wprowadzania zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i uwzględniania ich w strategii. Skuteczna realizacja ustalonych zadań będzie możliwa poprzez opracowanie, wdrażanie i monitorowanie budowanych w oparciu strategię szczegółowych programów operacyjnych. Efektem będzie znaczący wzrost poziomu życia obywateli oraz integracja lokalnej społeczności.

W celu monitorowania przebiegu realizacji zadań zostanie powołany zespół monitorujący, który będzie dokonywał oceny realizowanych zadań na podstawie sprawozdań z realizacji poszczególnych zadań przygotowanych przez osoby odpowiedzialne oraz będzie identyfikował problemy ograniczające lub uniemożliwiające realizację wyznaczonych zadań, jak również proponował niezbędne korekty. Dobrze funkcjonujący system monitoringu pozwala na wczesne wykrycie zagrożeń związanych z prawidłową i terminową realizacją założonych celów. Pozwala również ustalić stopień osiągnięcia zaplanowanych celów, wprowadzić korektę przyjętych założeń i zastosować najlepsze rozwiązania.

Źródła finansowania

Zidentyfikowane działania i cele wymagają odpowiednich źródeł finansowania.

Źródła te można podzielić na kilka grup:

- środki finansowe pochodzące z budżetu gminy,
- środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych,
- środki pochodzące z funduszy unijnych.